

КОЛОКВИЈУМ ИЗ ЕЛЕКТРОМАГНЕТИКЕ (ОГ)

9. децембар 2017.

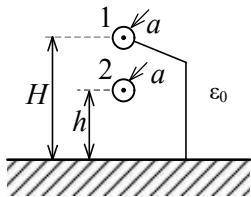
Напомене. Колоквијум траје 150 минута и ради се самостално. Није дозвољено напуштање сале 90 минута од почетка колоквијума. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба непрограмабилних калкулатора. Дозвољена је употреба само овог папира и вежбанке, који се морају заједно предати. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, учртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена.

Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ					Укупно поена	
Индекс година/број	Презиме и име					
/						
ПИТАЊА				ЗАДАЦИ		
1	2	3	4	1	2	

ПИТАЊА

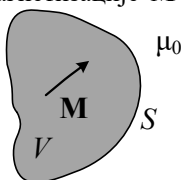
1. Вод се састоји од два паралелна танка жичана проводника, кружног попречног пресека, полупречника a , и проводне равни. Проводници су постављени у ваздуху на висинама h и H ($H, h \gg a$) изнад проводне равни, при чему је горњи проводник галвански спојен са равни, као на слици. Одредити подужну капацитивност датог вода.

2. (а) Написати израз за правило преламања струјница у стационарном струјном пољу за раздвојну површ несавршеног диелектрика, пермитивности ϵ и специфичне проводности σ_d и проводника, специфичне проводности σ_p . Нацртати одговарајућу слику. (б) Уколико је на раздвојној површи позната површинска густина слободног наелектрисања, ρ_s , и ако је $\sigma_p \gg \sigma_d$, одредити интензитет вектора густине струје у диелектрику, непосредно уз раздвојну површ.

(а)	(б)
-----	-----

3. Тело од линеарног феромагнетика запремине V , површи S , налази се у вакууму. У телу је познат вектор заостале магнетизације $\mathbf{M}$. Одредити изразе за (а) расподелу Амперових струја тела и (б) магнетски вектор потенцијал у вакууму.

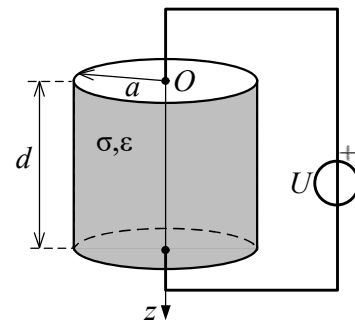
(а)	(б)
-----	-----

4. (а) Написати потпуни систем једначина у диференцијалном облику, у комплексном домену, за квазистационарно електромагнетско поље у линеарном, хомогеном проводнику, пермитивности ϵ , пермеабилности μ и специфичне проводности σ . (б) Полазећи од једначина написаних под тачком (а), извести једначину континуитета.

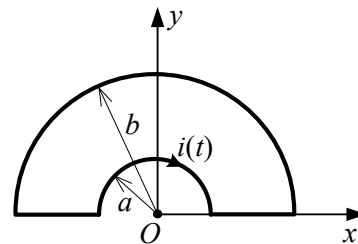
(а)	(б)
-----	-----

ЗАДАЦИ

1. Плочасти кондензатор веома танких кружних електрода полупречника a , испуњен је нехомогеним, несавршеним диелектриком дебљине d , пермитивности ε и специфичне проводности $\sigma(z) = \sigma_0 e^{z/d}$, где су ε и σ_0 константе и $0 \leq z \leq d$. Кондензатор је прикључен на идеалан генератор временски константног напона U . Занемарујући ивичне ефекте, одредити (а) проводност кондензатора, (б) расподелу слободног наелектрисиња кондензатора и (в) вектор јачине магнетског поља у диелектрику, сматрајући да постоји само циркуларна компонента тог вектора, која зависи само од радијалног растојања од z -осе.

2. У контури приказаној на слици постоји споропроменљива струја, дата изразом $i(t) = \sqrt{2}I \cos \omega t$, где су I и ω константе. Контура се налази у вакууму. Одредити у тачки O изразе за векторе јачине: (а) електричног поља и (б) магнетског поља.

Напомена: у цилиндричном координатном систему је:

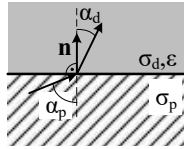
$$\operatorname{div} \mathbf{A} = \frac{1}{r} \frac{\partial}{\partial r} (r A_r) + \frac{1}{r} \frac{\partial A_\phi}{\partial \phi} + \frac{\partial A_z}{\partial z}$$

**ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА КОЛОКВИЈУМА ИЗ
ЕЛЕКТРОМАГНЕТИКЕ (ОГ), ОДРЖАНОГ
9. ДЕЦЕМБРА 2017. ГОДИНЕ**

ПИТАЊА

1. $C' = \frac{a_{11}}{a_{11}a_{22} - a_{12}^2}$, где су $a_{11} = \frac{1}{2\pi\epsilon_0} \ln \frac{2H}{a}$, $a_{22} = \frac{1}{2\pi\epsilon_0} \ln \frac{2h}{a}$ и $a_{12} = a_{21} = \frac{1}{2\pi\epsilon_0} \ln \frac{H+h}{H-h}$.

2. (a) $\frac{\operatorname{tg}\alpha_d}{\operatorname{tg}\alpha_p} = \frac{\sigma_d}{\sigma_p}$.

(б) $J = \frac{\sigma_d}{\epsilon} \rho_s$.

3. (a) У телу је $\mathbf{J}_A = \operatorname{rot} \mathbf{M}$, а на површи тела $\mathbf{J}_{As} = \mathbf{M} \times \mathbf{n}$, где је $\mathbf{n}$ нормала на површ тела усмерена од тела.

(б) $\mathbf{A} = \frac{\mu_0}{4\pi} \int_V \frac{\operatorname{rot} \mathbf{M}}{R} dV + \frac{\mu_0}{4\pi} \int_S \frac{\mathbf{M} \times \mathbf{n}}{R} dS$.

4. (a) $\operatorname{rot} \underline{\mathbf{E}} = -j\omega \underline{\mathbf{B}}$, $\operatorname{rot} \underline{\mathbf{H}} = \underline{\mathbf{J}}$, $\operatorname{div} \underline{\mathbf{D}} = \underline{\rho}$, $\operatorname{div} \underline{\mathbf{B}} = 0$, $\underline{\mathbf{D}} = \epsilon \underline{\mathbf{E}}$, $\underline{\mathbf{B}} = \mu \underline{\mathbf{H}}$, $\underline{\mathbf{J}} = \sigma \underline{\mathbf{E}}$.

(б) $\operatorname{div} \underline{\mathbf{J}} = 0$.

ЗАДАЦИ

1. (a) $G = \frac{\sigma_0 a^2 \pi}{d(1 - e^{-1})}$.

(б) На горњој плочи $\rho_{s1} = \frac{\epsilon U}{d(1 - e^{-1})}$, на доњој плочи $\rho_{s2} = -\frac{\epsilon U}{d(e - 1)}$ и у диелектрику $\rho = \operatorname{div} \mathbf{D} = -\frac{\epsilon U}{d^2(1 - e^{-1})} e^{-z/d}$.

(в) $\mathbf{H} = \frac{\sigma_0 U r}{2d(1 - e^{-1})} \mathbf{i}_\phi$.

2. (a) $\underline{\mathbf{E}} = -j\omega \frac{\mu_0 I}{2\pi} \ln \frac{b}{a} \mathbf{i}_x$. (б) $\underline{\mathbf{H}} = \frac{I}{4} \left(\frac{1}{b} - \frac{1}{a} \right) \mathbf{i}_z$.

- РЕЗУЛТАТИ КОЛОКВИЈУМА ЋЕ БИТИ ОБЈАВЉЕНИ ДО 15. ДЕЦЕМБРА У 16:00 ЧАСОВА.
- УВИД У ЗАДАТКЕ (У СОБИ 63) ЈЕ 15. ДЕЦЕМБРА ОД 16:00 ДО 17:00 ЧАСОВА.

Са предмета Електромагнетика